

Основою раціонального використання водних ресурсів є економізація водного балансу району, досягнення нормативної чистоти водоймищ і річок за рахунок зменшення водоспоживання в промисловості і сільському господарстві та повного припинення скидів у відкриті водойми недостатньо очищених промислових, господарсько-побутових стічних вод, бурового розчину та інших відходів буріння, збільшення кількості систем оборотного і послідовного водокористування, удосконалення систем очистки і обеззаражування стічних вод, утилізації мулу, шламів та інших відходів нафто-газовидобутку, вирішення проблем, перш за все, збереження водності малих річок.

Список використаних джерел

1. Заповідними стежками Лохвицького краю / О.М. Байрак, Т.І. Заболотна, М.В. Слюсар. Полтава: Дивосвіт, 2012. Вид. 2-е. 184 с.
2. Корнус А. Проектований ландшафтний парк “Середньосульський” // Наук. Вісн. Чернівецького ун-ту. Сер. Географія. – 294. – С. 33–41.
3. Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів Лохвицького району на 2011-2016 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lohvica.adm-pl.gov.ua>
4. Програма економічного і соціального розвитку Лохвицького району на 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lohvica.adm-pl.gov.ua>
5. Державна екологічна інспекція у Полтавській області: Екологічна ситуація області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://deipl.gov.ua>

ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОМИСЛОВОСТІ ЛИПОВОДОЛИНСЬКОГО РАЙОНУ

Тарасенко А.С.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Промисловість є регіоноформуючим видом економічної діяльності, зростання якої може значно покращити соціально-економічні показники будь-якого району, у т.ч. й Липоводолинського. Структурні зміни, що відбуваються у промисловості, спричиняють трансформацію інших галузей і у випадку негативних змін призводять до соціально-економічного занепаду району. Тому дослідження промисловості району, з'ясування географічних особливостей, оцінка ролі промисловості у структурі зайнятості населення є важливим і актуальним питанням.

Метою статті є історико-географічна характеристика промисловості Липоводолинського району.

Промисловість Липоводолинського району почала розвиватися ще в ХХ столітті. З часу створення Липоводолинського району на його території було небагато промислових підприємств, а переважало сільське господарство.

У післявоєнні роки в с. Бірки працював коноплезавод. У 1946 році став до ладу промкомбінат з цехами: деревообробним, швейним, ковальським, шевським. Щоб забезпечити будматеріалом селище і район, було збудовано кілька цегельних заводів, серед них і Липоводолинський.

У 1960-х роках на території району з промислових підприємств працювали Липоводолинський маслозавод, інкубаторно-птахівнича станція, цегельний завод. 18 січня 1979 року був побудований і введений у дію Липоводолинський хлібохарчкомбінат. На той час працювало 3 цехи: ковбасний, кондитерський та цех безалкогольних напоїв. Після добудови хлібозаводу, з 1 листопада 1980 року було приєднано до нього районну пекарню. У 1988 році почав працювати цех Роменського заводу АТС. У 90-і роки в період занепаду економіки спостерявся занепад промислового сектору району [7, 8].

На сьогодні промисловість – важлива галузь економіки Липоводолинського району, незважаючи на те, що він є переважно аграрним районом області. На частку району припадає 0,2% промислового виробництва області та 4,5% сільськогосподарського виробництва [5, 6]. В основному промисловість в районі представлена переробною галуззю. У структурі промислового виробництва серед галузей переробної промисловості переважає машинобудування (98,8%), це виробництво машин і устаткування, решта: виробництво харчових продуктів (0,8%) та виробництво тепла (0,4%). Обсяг виробництва машинобудівної промисловості формує ТОВ “Завод Кобзаренка” (обсяги виробництва за останній рік зросли на 74%), харчової – ТОВ “Бєєвє”, АФ «Семенівська», СВК «Колядинець», виробництво тепла – КП “Теплокомуненерго”. Основне промислове підприємство району – ТОВ “Завод Кобзаренка” [3].

Обсяги промислового виробництва за 10 місяців 2017 року склали 588,7 млн. гривень, що становить 173,7% до відповідного періоду 2016 року. У розрахунку на одну особу обсяг реалізованої промислової продукції за січень-листопад 2017 року склав 38579,7 гривень, що на 14954,9 гривень більше в порівнянні з відповідним періодом 2016 року [4; 9].

Промисловість району представлена паливно-енергетичним комплексом (що включає в себе виробництво нафти, газу та електроенергетики), машинобудівною (зокрема сільськогосподарською), будівельною та харчовою галузями. Паливна промисловість розвинута у смт. Липова Долина та включає в себе нафтову і газову галузі. До складу родовищ входять Липоводолинське нафтогазоконденсатне, Південно-Панасівське нафтогазоконденсатне, Кулябчинське газоконденсатне та Русанівське газове.

Липоводолинське нафтогазоконденсатне родовище розташоване за 7 км. від смт. Липова Долина. Знаходиться в західній частині приосьової зони

Дніпровсько-Донецької западини в межах Артюхівсько-Липоводолинського валу, виявлене в 1962 році. Запаси початкові видобувні $A+B+C_1$ – 451 тис. т. нафти; розчиненого газу – 159 млн m^3 ; конденсату 852 тис. т.

Південно-Панасівське нафтогазоконденсатне родовище знаходиться в Липоводолинському районі, за 25 км. від м. Ромни. Знаходиться в північно – західній частині північної прибортової зони Дніпровсько-Донецької западини. Панасівська структура була виявлена у 1965 році. Запаси початкові видобувні $A+B+C_1$ – 1685 тис. т. нафти; розчиненого газу – 516 млн m^3 ; конденсату 1062 тис. т.

Кулябчинське газоконденсатне родовище знаходиться на півдні, на відстані 20 км. від м. Ромни. Знаходиться в західній частині приосьової зони Дніпровсько-Донецької западини в межах Артюхівсько-Анастасівського валу, виявленого в 1972 році. Запаси початкові видобувні $A+B+C_1$ – 201 млн. m^3 газу; конденсату 62 тис. т.

Русанівське газове родовище розміщене за 5 км. від смт. Липова Долина. Знаходиться в північній крайовій частині приосьової Дніпровсько-Донецької западини в межах Русанівсько-Марківської групи структур. Об'єкт виявлений в 1979-1980 роках. Запаси початкові видобувні $A+B+C_1$ – 170 млн. m^3 газу [2].

Електроенергетика району представлена підприємством КП «Теплокомуненерго», яке задовольняє потреби місцевого населення і займається постачанням пари, гарячої води та конденсаційним повітрям.

Значного розвитку в районі набуло сільськогосподарське машинобудування. Головним підприємством району являється ТОВ «Завод Кобзаренка», який був заснований у 1993 році. ТОВ «Завод Кобзаренка» є провідним українським підприємством з виробництва сільськогосподарської техніки на якому працює 450 осіб. Свою діяльність підприємство розпочало з виробництва тачок та візків для присадибного господарства. На даний момент завод займається виготовленням: 20 видів причепів, 5 видів перевантажувальних бункерів, 10 видів цистерн для води, жижі та засобів захисту рослин, 20 видів різноманітних шнеків, причепів для перевезення тюків соломи, зернопакувального обладнання, відвалів та ковші, теплогенераторами на щепі та соломі, розкидачів міндобрив та інше (рис. 1).

Окрім техніки власного виробництва «Завод Кобзаренка» є дилером на території України відомих світових брендів і пропонує: прес-підбирачі McHale (Ірландія), Ursus (Польща), жниварки Olimac Drago (Італія), подрібнювачі деревини Eschlböck Viber (Австрія), Farmi Forest (Фінляндія), Wallenstein (Канада), зерносушарки KMZ (Україна) та щепові пальники до твердопаливних котлів BUDKOT (Польща).

Рис. 1. Продукція ТОВ «Завод Кобзаренка»

За 2012 р. ТОВ "Завод Кобзаренка" виробив і продав продукції на 85 млн грн. Загалом продукція ТОВ "Завод Кобзаренка" поставляється до 20 країн світу, у т.ч. в Росію, Польщу, Білорусію, Фінляндію, Чехію, Словаччину, Латвію, Грузію.

Сьогодні підприємство займається інвестиційною діяльністю в Польщі. Наразі іде будівництво «Kobzarenko Sp.z.o.o» у м. Белхатув (Польща). Враховуючи те, що більшість клієнтів знаходяться в країнах ЄС, підприємству зручніше виробляти продукцію саме в країнах ЄС. Крім того, зникає необхідність подвійного митного тарифу, який необхідно платити при ввезенні та при вивезенні обладнання [10].

На території району функціонує підприємство з іноземними інвестиціями БР ПФ «Лузан», яке надає послуги з виробництва дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів (основним напрям), електротехнічних і монтажних робіт, штукатурних, столярних та теслярських робіт, робіт з покриття підлог та облицювання стін та інші спеціалізовані будівельні роботи.

Харчова промисловість Липоводолинського району представлена ПП "ЗЕРНО ТОРГ", що спеціалізується на виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості (основний напрям), діяльністю агентів з торгівлі сільськогосподарською сировиною, оптовою торгівлею іншими продуктами харчування, включаючи рибу, ракоподібних та молюсків, неспеціалізованою оптовою торгівлею та іншими видами роздрібною торгівлі поза магазинами, торгових наметів або ринків. Крім того, здійснюється оренда і лізинг автомобілів і легких моторних транспортних засобів [1].

Висновки. Незважаючи на те, що Липоводолинський район є аграрним, промисловість є важливою ланкою його економіки. За історію розвитку району промисловість зазнала певних змін, зникли одні підприємства, а натомість на

промисловій карті Липоводолинщини з'явилися інші. На даний час структура промисловості включає в себе паливно-енергетичний комплекс (виробництво нафти, газу та електроенергетики), сільськогосподарське машинобудування, будівельну та харчову промисловість. Особливого розвитку зазнало ТОВ «Завод Кобзаренка», яке постачає свою продукцію в 20 країн світу та є інвестором в польську економіку.

Список використаних джерел

1. Аналітична система для ділової розвідки України. URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/contractor/?id=20861280>
2. Басейни, гірничо-економічні райони, родовища корисних копалин, гірничі, гірничомашинобудівні, будівні підприємства, компанії. URL: <https://docplayer.net/27558466-547-rodovishcha-pidpriiemstva-baseyni-girnicho-ekonomichni-rayoni-rodovishcha-korisnih-kopalin-girnichi-girnichomashino-budivni--pidpriiemstva-kompaniyi.htm>
3. Головне управління статистики у Сумській області. URL: www.sumy.ukrstat.gov.ua
4. Довідка про соціально-економічний розвиток Липоводолинського району за 2017 рік. URL: <http://ldol.sm.gov.ua/index.php/uk/prioriteti/economic/181-statistichni-dani-pro-sotsialno-ekonomichnij-rozvitok>
5. Корнус А. Географічні аспекти трансформації промисловості Сумської області на початку XXI століття / А. Корнус, О. Корнус // Вісник Київського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Географія. 2017. Вип. 3 (68) / 4 (69). С.108–112. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.68.20>
6. Корнус А. О., Корнус О. Г. Промисловість Сумської області (економіко-географічне дослідження) : монографія. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 136 с.
7. Леонтьєва Г.Г. Географія Сумської області: населення і господарство / Г.Г. Леонтьєва, А.О. Корнус. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2006. – 73 с
8. Рідного краю живильна вода. URL: <https://sites.google.com/site/ldolynabiblioteka/istori-lipovoie-dolini>
9. Соціально-економічний розвиток Липоводолинського району у 2017 році. URL: <http://ldol.sm.gov.ua/index.php/uk/program>
10. ТОВ "Завод Кобзаренка": виробник сільськогосподарської техніки — європейської якості! URL: <http://www.vsisumy.com/agro2012/tov-zavod-kobzarenka/virobnictvo/tov-zavod-kobzarenka-virobnik-si>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Требін І.С., Корнус О.Г.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Одним із важливих напрямів соціальної політики, спрямованої на підвищення життєвого рівня населення, є забезпечення функціонування та розвитку соціально-культурного обслуговування, однією із підсистем якого є заклади клубного типу. Ці установи відіграють важливу роль в культурному